

KOMISIJI ZA STUDIJE II STEPENA ELEKTROTEHNIČKOG FAKULTETA U BEOGRADU

Komisija za studije II stepena, Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu, na svojoj sednici održanoj 28.09.2015. godine imenovalo nas je u Komisiju za pregled i ocenu master rada Igora Stefanovića, dipl. inž., pod naslovom „*Sanacija posledica poplave u TS 400/220 kV Obrenovac i ispitivanje mernih transformatora*“. Nakon pregleda materijala Komisija podnosi sledeći

IZVEŠTAJ

1. Biografski podaci kandidata

Igor B. Stefanović je rođen 16.04.1989. godine u Kruševcu. Završio je gimnaziju sa odličnim uspehom i dobitnik je Vukove diplome. Elektrotehnički fakultet u Beogradu upisao je 2008. godine, na Odseku za energetiku. Diplomirao je u septembru 2013. godine sa prosečnom ocenom 8.04, na diplomskom 10. Master studije na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu je upisao oktobra 2013.godine na Odseku za energetiku. Položio je sve ispite sa prosečnom ocenom 9.6.

2. Opis master rada

Master rad kandidata sadrži 64 strane teksta, zajedno sa slikama i dodacima. Rad sadrži pet poglavlja i spisak literature. Spisak literature sadrži 12 referenci.

Prvo poglavlje predstavlja uvod u kome su prikazane osnovne karakteristike i uloga transformatorske stanice TS Obrenovac u EES Srbije.

U drugom poglavlju je detaljno dat prikaz razvodnih postrojenja i sopstvene potrošnje TS, topologija, primarna i sekundarna oprema sa zahtevima koje mora ispuniti, manipulativne mogućnosti, objašnjena je logika kojom se garantuje bezbedan rad pri različitim uslovima, prikazan i objašnjen model besprekidnog napajanja sopstvene potrošnje.

U trećem poglavlju su data opšta razmatranja za rad EES u havarijskim uslovima, kao i vrste havarijskih stanja i preventivne mere. Prikazana je opšta koncepcija uspostavljanja EES nakon raspada i data uloga TS Obrenovac prilikom uspostavljanja EES iz ostrvskog rada. Detaljno je opisano havarijsko stanje usled poplave, dat hronološki prikaz potrebnih manipulacija, i uz njih prigodno objašnjenje, data su uklopna stanja u postrojenjima sa objašnjenjima, prikazan je stepen ugroženosti opreme, kao i dešavanja u termoelektranama TENT A i TENT B za vreme poplave. Prikazan je i detaljan plan sanacije TS i redosled kojim su primenjivane neophodne mere. Također je izložena i potreba za ispitivanjem mernih transformatora nakon poplave.

Četvrto poglavlje detaljno opisuje merne transformatore u opštem smislu, uz opis konkretnih tipova koji se nalaze u TS i načina njihovog održavanja. Prikazane su detaljno sve vrste kontrola mernih transformatora i data objašnjenja. Poseban akcenat je stavljen na merenje izolacionih otpora, faktora dielektričnih gubitaka i kapacitivnosti, gde je uz detaljno teorijsko objašnjenje merne metode dato i ispitivanje mernih transformatora u RP 220 kV, u DV polju 217/1. Prikazani su i rezultati ispitivanja.

Peto poglavlje je zaključak u kome je opisan značaj održavanja normalnog rada TS u nepredviđenom havarijskom režimu koji je uspešno prevaziđen i čije rešenje predstavlja svojevrsno uputstvo za druge objekte koji bi se eventualno mogli naći u sličnoj situaciji, ali i koji je otvorio mnoga pitanja kako preduprediti havariju uzrokovanu prirodnom

katastrofom. Prikazana je i potreba za naknadnim ispitivanjem mernih transformatora, gde je, nakon plavljenja, eksperimentalno utvrđena njihova ispravnost i pogonska spremnost.

3. Analiza rada sa ključnim rezultatima

Master rad dipl. inž. Igora Stefanovića se bavi problematikom havarijskog stanja u EES-u i transformatorskoj stanici za koje nije postojao unapred predviđen plan. Rad prikazuje način odbrane od poplave u TS Obrenovac koji je uspešno okončan pravovremenim reakcijama i dobrom koordinacijom sa ostalim vitalnim objektima EES-a Srbije.

U radu je prikazana i problematika ispitivanja poplavljenih mernih transformatora kako bi se utvrdila njihova pogonska spremnost, kao i rezultati ispitivanja.

Osnovni doprinosi rada su:

- a) Prikaz novog tipa havarijskog režima u EES-u i načina za njegovo prevazilaženje na primeru objekta od vitalnog značaja.
- b) Primena načina odbrane od poplave na slične objekte ukoliko se u budućnosti nađu u sličnoj situaciji.
- c) Otvaranje novih pitanja u kontekstu primene preventivnih mera kako bi se izbegao opisani havarijski režim.
- d) Uvid u održanje funkcija merenja i zaštite mernih transformatora nakon plavljenja njihovih sekundarnih veza.

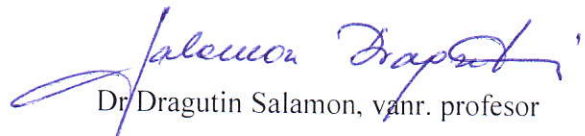
4. Zaključak i predlog

Kandidat Igor Stefanović je u svom master radu uspešno prikazao problem havarijskog režima koji je pogodio elektroenergetski sistem Srbije u poplavi iz 2014. god. i preduzete akcije u cilju održanja pouzdanog rada, na primeru TS Obrenovac. Način odbrane od poplave, omogućio je održanje sigurnog napajanja potrošača u vreme nepogode, kao i minimum materijalne štete. Rad može poslužiti kao iskustveni primer za buduće slične situacije, ali i kao osnova za ponalaženje načina kako bi se predupredili havarijski režimi uzrokovani prirodnim nepogodama.

Na osnovu gore navedenog Komisija predlaže Nastavno-naučnom veću Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu da rad Igora Stefanovića, dipl. inž., pod naslovom „*Sanacija posledica poplave u TS 400/220 kV Obrenovac i ispitivanje mernih transformatora*“ prihvati kao master rad i odobri javnu usmenu odbranu.

U Beogradu, 28.09.2015.

Članovi komisije:

Dr Dragutin Salamon, vanr. profesor

Dr Aleksandar Savić, docent